

UCHWAŁA Nr /2024
Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim
z dnia2024r.

w sprawie uchwalenia Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowomiejskim
na lata 2024-2026.

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 107) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2023 r., poz. 1426 ze zm.) Rada Powiatu uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowomiejskim na lata 2024-2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim Nr XXVIII/184/2021 z dnia 25 lipca 2021 r. w sprawie uchwalenia Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowomiejskim na lata 2021 – 2023.

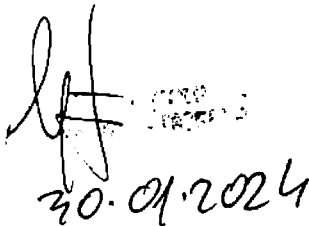
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim.

§ 4. Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

Gabriela Knapowska
RADCA PRAWNY
18296/84
20.01.2024

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 107) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym wynikające z innych ustaw oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1426) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. W związku z powyższym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wnioskuje o przyjęcie Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowomiejskim na lata 2024 - 2026, co umożliwi realizację zadania określonego w ww. ustawie. Traci moc uchwała Nr XXVIII/184/2021 z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowomiejskim na lata 2021 - 2023.

30.01.2024

Projekt

Załącznik do Uchwały Nr /2024

Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim

z dn. 2024r.

***Powiatowy Program Rozwoju Pieczy
Zastępczej w Powiecie
Nowomiejskim
na lata 2024 – 2026***

Nowe Miasto Lubawskie 2024 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie nowomiejskim w latach 2021 – 2023	5
2. Sytuacja rodzin funkcjonujących na terenie poszczególnych gmin powiatu nowomiejskiego	17
3. Podsumowanie	18
4. Cel główny i cele szczegółowe	20
5. Harmonogram działań	23
6. Monitoring i ewaluacja	29

Wstęp

Powszechnie panuje przekonanie, że rodzina ma ogromny wpływ na stosunek dziecka do otaczającego go świata oraz obowiązujących w nim norm i wartości, a przede wszystkim na kształtowanie jego osobowości. Dzięki życiu w rodzinie dzieci uczą się funkcjonowania w społeczeństwie oraz właściwych postaw i nawyków. Działania podejmowane przez rodziców znacząco wpływają na rozwój i dalsze życie dziecka. Istotne jest również właściwe wypełnianie ról rodzicielskich oraz świadomość dokonywanych czynów i związanych z nimi konsekwencji. To właśnie dzięki dorosłym dzieci uczą się widzieć, oceniać i akceptować bądź odrzucać otaczającą go rzeczywistość.

Każda rodzina spotyka się z problemami, jakie niesie ze sobą codzienność. Istnieją rodziny, które potrafią własnymi staraniami wypełniać swoje funkcje i wynikające z nich zadania, ale są także takie, które nie radzą sobie z rozwiązywaniem życiowych problemów. Rodzina dysfunkcyjna ma problemy z zaspokojeniem często nawet podstawowych potrzeb emocjonalnych oraz bytowych. Charakteryzuje się takimi interakcjami jej członków, które prowadzą do pogwałcenia ich istotnych praw osobistych. Rodziny te pozbawiają dzieci miłości, poczucia stabilizacji i bezpieczeństwa, nie tworzą środowiska przyjaznego dla prawidłowego rozwoju młodego człowieka. Reprezentując wadliwe postawy rodzicielskie prowadzą do zerwania więzi emocjonalnej z dzieckiem. Oprócz problemów z pełnionymi rolami, rodzicielstwo może być zaburzone poprzez ubóstwo, rodzinę patologiczną, samotne wychowywanie dziecka, choroby lub niepełnosprawność, niepełnoletność matki.

W przypadku braku możliwości wychowywania się dziecka w rodzinie biologicznej ma ono prawo do szczególnej opieki i pomocy ze strony państwa.

Naprzeciw wyżej opisanym sytuacjom wychodzi ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Najlepszą formą opieki jest oczywiście rodzina zastępcza, która obok rodziny adopcyjnej jest jedynym słusznym wyborem. Rodzina zastępcza daje dziecku szansę na stworzenie stabilnego środowiska wychowawczego oraz prawidłowego rozwoju emocjonalnego, jak i fizycznego. Zaznaczyć należy również fakt funkcjonowania domów dziecka, które zgodnie z przepisami przekształcają się w bardziej

przyjazne dla „swoich mieszkańców”- przede wszystkim mniejsze, przez co panują w nich lepsze warunki do rozwoju dzieci w nich przebywających.

Rodzicielstwo zastępcze rozwija się w Polsce bardzo powoli, o czym świadczy mała ilość nowo powstałych rodzin zastępczych. Stworzenie takiej rodziny to bardzo trudna i odpowiedzialna decyzja. Kandydaci na rodziców zastępczych muszą mieć w sobie ogromne pokłady empatii, miłości oraz cierpliwości, aby móc stworzyć dom, który jest marzeniem bardzo wielu samotnych i zaniedbanych dzieci. Niezbędna do tego jest znajomość polskiego ustawodawstwa, którego interpretacja jest jednym z zadań podjętych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w celu uczynienia systemu pieczy zastępczej bardziej przyjaznego dla rodziców zastępczych oraz dzieci w Powiecie Nowomiejskim.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Nowomiejskim na lata 2024-2026, zwany dalej Programem, został sporządzony na podstawie założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 przywołanej ustawy, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 – letniego programu, dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, w tym określenie rocznego limitu zawodowych rodzin zastępczych oraz na podstawie art. 182 ust. 5 i 6 zawarcie w nim zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Niniejszy dokument stanowi kontynuację realizacji określonych ww. przepisem, a zawarte w nim działania wynikają z zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Ponadto Program spójny jest z celem strategicznym nr 1 „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowomiejskiego na lata 2021-2026” tj. Wsparcie rodzin oraz zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży. W tym celem operacyjnym nr 1 i 2.

1. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie nowomiejskim w latach 2021 – 2023

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych w latach 2021 – 2023.

Rok	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka (dalej: rddz)	Ogółem rodzin zastępczych
2021; stan na dzień 31.12.2021	34	12	1	46+1rddz
2022; stan na dzień 31.12.2022	32	12	1	44+1rddz
2023; stan na dzień 31.12.2023	27	14	1	41+1rddz

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Liczba rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2021-2023 utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Zdecydowaną większość stanowią jednak rodziny zastępcze spokrewnione (dziadkowie i rodzeństwo dziecka) które od 2023 roku tak jak i rodziny zastępcze niezawodowe oraz kandydaci do pełnienia ww. funkcji przechodzą proces kwalifikacyjny. Od lipca 2013 r. w naszym powiecie funkcjonuje 1 rodzinny dom dziecka.

Tabela nr 2. Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023.

Rok	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych	Liczba dzieci w rodzinnym domu dziecka	Liczba dzieci ogółem
2021; stan na dzień 31.12.2021	49 (w tym 7 pełnoletnich)	18 (w tym 7 pełnoletnich)	8	75 (w tym 14 pełnoletnich)
2022; stan na dzień 31.12.2022	46 (w tym 8 pełnoletnich)	16 (w tym 8 pełnoletnich)	8	70 (w tym 16 pełnoletnich)
2023; stan na dzień 31.12.2023	41 (w tym 7 pełnoletnich)	20 (w tym 7 pełnoletnich)	5	66 (w tym 14 pełnoletnich)

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Z przedstawionej informacji wynika, że w powiecie nowomiejskim najwięcej dzieci pozostaje w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Co istotne, w nich przebywa też najwięcej pełnoletnich wychowanków.

Tabela nr 3. Liczba rodzin zastępczych w poszczególnych gminach w powiecie nowomiejskim w latach 2021 – 2023.

Rok	Gmina Miejska Nowe Miasto Lub.				Gmina Nowe Miasto Lub.					Gmina Kurzętnik				Gmina Grodziczno				Gmina Biskupiec			
	O*	RS*	RN*	L.Dz.*	O*	RS*	RN*	RDDz*	L.Dz.*	O*	RS*	RN*	L.Dz.*	O*	RS*	RN*	L.Dz.*	O*	RS*	RN*	L.Dz.*
2021	12	12	0	17	11	8	3	1	16+8rddz	14	8	6	24	5	3	2	9	9	8	1	12
2022	11	10	1	14	11	8	3	1	15+8rddz	10	4	6	18	4	3	1	4	8	7	1	11
2023	9	8	1	12	11	8	3	1	15+5rddz	11	4	7	21	2	1	1	2	8	6	2	11

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim

Z przedstawionej tabeli wynika, że liczba rodzin zastępczych na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie, gminy Kurzętnik oraz miasta Nowe Miasto Lubawskie jest bardzo zbliżona i waha się w przedziale 32-25 rodzin. Co więcej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie z siedzibą w Mszanowie funkcjonuje rodzinny dom dziecka. Najmniej rodzin zastępczych jest w gminie Grodziczno.

***Legenda**

O – ogółem rodzin zastępczych

RS – rodziny spokrewnione

RN – rodziny niezawodowe

Rddz – rodzinny dom dziecka

L. dz – liczba umieszczonych dzieci

Tabela nr 4. Informacja o dzieciach z naszego powiatu przebywających w rodzinnej pieczy na terenie innych powiatów w latach 2021 – 2023 (dane dotyczące dzieci w całym roku kalendarzowym).

Rok	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w innych powiatach
2021	15
2022	38
2023	24

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Dzieci z naszego powiatu przebywają również w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych (ciocia, wujek bądź inne osoby) na terenie innych powiatów.

Tabela nr 5. Wiek dzieci pozostających w rodzinach zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2021 – 2023 (dane dotyczące dzieci w całym roku kalendarzowym).

Wiek dzieci w latach	Rodziny spokrewnione			Rodziny niezawodowe			Rodzinny dom dziecka		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Do 3 lat	1	1	2	1	0	1	0	0	0
4-6	11	6	6	2	0	0	0	0	0
7-13	18	24	22	4	3	4	6	6	5
14-17	11	9	10	7	8	8	2	0	2
18-24	11	14	10	7	9	9	0	0	1
Razem	52	54	50	21	20	22	8	6	8

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Z powyższych danych możemy wywnioskować, że najwięcej dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i w rodzinnym domu dziecka w przedziale wiekowym 7-13 lat oraz 18-24 lat. Najmniejszy jest wskaźnik dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w wieku do lat 3.

Tabela nr 6. Podział rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2021 – 2023 ze względu na liczbę przebywających dzieci (stan na 31 grudnia każdego roku).

Liczba dzieci w rodzinie	Rodziny spokrewnione			Rodziny niezawodowe			Rodzinny dom dziecka		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
1 dziecko	29	25	20	9	10	11	0	0	0
2 dzieci	4	2	2	1	1	2	0	0	0
3 dzieci	4	3	3	0	0	1	0	0	0
4 dzieci i więcej	2	2	2	2	1	0	1	1	1
Razem	39	32	27	12	12	14	1	1	1

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Z przedstawionej tabeli wynika, że w powiecie nowomiejskim najwięcej jest rodzin zastępczych z jednym dzieckiem zarówno spokrewnionych jak i niezawodowych. W dwóch rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych przebywa 4 i więcej dzieci.

W rodzinnym domu dziecka na koniec grudnia 2023 roku przebywało 5 dzieci (4 rodzeństwa 4+1).

Tabela nr 7. Wiek rodziców zastępczych w powiecie nowomiejskim stan na dzień 31.12.2023r.

Wiek rodziców zastępczych	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka
Do 21 lat	-	-	-
22-30 lat	0	1	-
31-40 lat	5	3	-
41-50 lat	2	6	-
51-60 lat	12	4	-
61-70 lat	4	-	1
Powyżej 70 lat	4	-	-

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Powyższe dane wskazują, że największa liczba rodziców zastępczych to osoby powyżej 50 r.ż. – ze znaczną przewagą rodzin spokrewnionych.

Tabela nr 8. Środki finansowe na realizację zadań w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023 (dane dotyczące środków finansowych w całym roku kalendarzowym).

Rok	Rodzinna piecza zastępcza	Instytucjonalna piecza zastępcza
2021	1441860,02 zł	232114,42 zł
2022	1331083,87 zł	235314,74 zł
2023	1395388,00 zł	268284,12 zł

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Tabela nr 9. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, rodzinnego domu dziecka oraz pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dane dotyczące kandydatów w całym roku kalendarzowym 2021, 2022 i 2023).

Formy promowania rodzicielstwa zastępczego	Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny pomocowej			Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, rddz			Liczba rodzin, które otrzymały zaświadczenie kwalifikacyjne		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
-informacja na stronie internetowej pt: „Jak zostać rodzicem zastępczym?” -ogłoszenie w parafii podczas mszy św.,	0	0	0	1	0	0	0	0	0

- dystrybucja plakatów, ulotek w instytucjach, sklepach, zakładach usługowych, podczas festynów, pokazów, inne									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

W analizowanym okresie pozyskano 1 kandydata (małżeństwo) do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Niemniej jednak ww. małżonkom nie wydano wstępnej akceptacji co do możliwości odbycia szkolenia.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określiła zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej. Na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej starosta wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (dalej: PCPR). Od 2012 roku praca z rodzicami zastępczymi oraz przebywającymi pod ich opieką dziećmi przebiegała w oparciu o ww. ustawę.

Tabela nr 10. Liczba posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej (dane dotyczące liczby posiedzeń w całym roku kalendarzowym).

Wiek omawianych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka		
	2021	2022	2023
Dzieci poniżej 3 roku życia	2	1	7
Dzieci powyżej 3 roku życia	19	16	20
Razem	21	17	27

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na podstawie określonych w niniejszej ustawie terminów dokonywał okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela nr 11. Liczba posiedzeń zespołów doraźnych dotyczących sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (dane dotyczące liczby posiedzeń w całym roku kalendarzowym 2021, 2022 i 2023).

Liczba posiedzeń zespołów doraźnych w latach 2021-2023		
2021	2022	2023
0	1	2

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

*Legenda: stan na dzień 31.12.2023 r.

Z przedstawionej tabeli wynika, że PCPR udzielał systematycznego wsparcia wszystkim rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka. W latach 2022 – 2023 występujące problemy wymagały organizowania posiedzeń doraźnych zespołów.

Tabela nr 12. Liczba posiedzeń zespołów dotyczących oceny rodzin zastępczych/rddz. (dane dotyczące liczby posiedzeń w całym roku kalendarzowym)

Liczba posiedzeń zespołów dotyczących oceny rodzin zastępczych/rddz w latach 2021-2023		
2021	2022	2023
12	18	14

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Zgodnie z art. 132 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na podstawie określonych w niniejszej ustawie terminów dokonywał oceny funkcjonujących rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka.

Tabela nr 13. Szkolenia rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2021 – 2023 (dane dotyczące szkoleń w całym roku kalendarzowym).

Rok	Tematyka szkoleń	Liczba uczestników
2021	W związku z panującą sytuacją epidemiologiczną COVID-19 rodziny zastępcze nie brały udziału w szkoleniach, ani też nie uczestniczyły w grupach wsparcia. Pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej utrzymywali stałe telefoniczne kontakty z rodzicami zastępczymi oraz wizytowali rodziny z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego. Rodziny zostały poinformowane o możliwości udzielenia im wsparcia przez psychologa i pedagoga. Specjaliści udzielali porad telefonicznych. W przypadku zaistnienia konieczności bezpośredniego kontaktu, spotkania odbywały się na terenie PCPR z zachowaniem reżimu sanitarnego.	-
2022	W okresie wakacyjnym (23, 24, 25.08.2022r.) odbyły się spotkania szkoleniowe z Psychologiem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w których uczestniczyły rodziny zastępcze/rodzinny dom dziecka: rodziny niezawodowe oraz rodzinny dom dziecka, rodziny spokrewnione oraz wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej. Dodatkowo rodziny na bieżąco miały możliwość korzystania ze	14 rodzin zastępczych+1 rodzinny dom dziecka=18 osób 9 dzieci w wieku od 11 do 13 lat 9 dzieci w wieku od 14 do 18 lat 3 pełnoletnich

	wsparcia specjalistów Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej (pedagoga i psychologa). Zaplanowano również możliwość uczestniczenia rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka w grupach wsparcia. Pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej utrzymywali stałe kontakty z rodzicami zastępczymi oraz wizytowali rodziny z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego.	
2023	W okresie wiosennym odbyły się szkolenia prowadzone metodą warsztatową przez Psychologa Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w których uczestniczyły rodziny zastępcze/rodzinny dom dziecka: rodziny niezawodowe. Dodatkowo rodziny na bieżąco miały możliwość korzystania ze wsparcia specjalistów Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej (pedagoga i psychologa). Zaplanowano również możliwość uczestniczenia rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka w grupach wsparcia. Pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej utrzymywali stałe kontakty z rodzicami zastępczymi oraz wizytowali rodziny.	8 rodzin zastępczych (8 osób)+1 rodzinny dom dziecka (2 osoby)

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

W powyższej tabeli wykazano tematykę szkoleń rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i liczbę uczestników szkoleń. Dobór tematyki wynikał ze zdiagnozowanych potrzeb.

Tabela nr 14. Kontynuowanie nauki przez usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023 (dane dotyczące kontynuowania nauki w całym roku kalendarzowym 2021, 2022 i 2023).

Poziom edukacji	Usamodzielniani wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej			Usamodzielniani wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Szkoła ponadpodstawowa/średnia	15	20	10	-	-	1
Szkoła ponadpodstawowa/branżowa (zawodowa)	3	9	3	2	-	-

Szkoła wyższa	4	3	4	0	-	-
Ogółem	22	32	17	2	-	1

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

W tabeli nr 14 przedstawiono poziomy edukacji usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej kontynuują naukę na każdym z poziomów kształcenia. Podejmują naukę również na poziomie szkolnictwa wyższego. Natomiast wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej, najczęściej kończą edukację na poziomie szkoły podstawowej. W sporadycznych przypadkach kontynuują naukę w szkole średniej i zawodowej/branżowej.

Tabela nr 15. Instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie nowomiejskim w latach 2021-2023 (dane dotyczące instytucjonalnej pieczy zastępczej w całym roku kalendarzowym 2021, 2022 i 2023).

Placówka opiekuńczo- wychowawcza socjalizacyjna	2021		2022		2023	
	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów
Dom Dziecka w Pacółtowie	9	5	10	4	10	4
Razem	14		14		14	

Źródło: Dane pozyskane z Domu Dziecka w Pacółtowie.

Analiza pozyskanych danych wskazuje, że liczba umieszczonych dzieci w jedynej funkcjonującej na terenie powiatu nowomiejskiego placówce opiekuńczo – wychowawczej tj. Domu Dziecka w Pacółtowie na przełomie 3 ostatnich lat wynosiła taką samą liczbę osób. Spośród wszystkich wychowanków niniejszej placówki przebywających w niej w roku 2021, 2022 i 2023 większość z nich pochodziła z terenu powiatu nowomiejskiego.

Tabela nr 16. Wiek dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim w latach 2021 – 2023 (dane dotyczące dzieci w całym roku kalendarzowym 2021, 2022 i 2023).

Wiek dzieci w Domu Dziecka w Pacóltowie w latach	2021		2022		2023		RAZEM
	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	
Do 4 r.ż.	1	0	1	0	3	0	5
5-6	1	0	0	0	0	0	1
7	1	0	0	0	0	0	1
8-10	1	1	2	0	2	0	6
11-13	2	1	0	2	1	3	9
14-18	1	3	4	2	3	1	14
Powyżej 18 r.ż.	2	0	3	0	1	0	6

Źródło: Dane pozyskane z Domu Dziecka w Pacóltowie.

Powyższe zestawienie ilustruje liczbę dzieci przebywających w Domu Dziecka w Pacóltowie w poszczególnych latach z podziałem na ich wiek. Jak wynika ze zgromadzonych informacji w niniejszej placówce przebywało najwięcej dzieci w wieku 14-18 lat z niewielką przewagą osób pochodzących z terenu powiatu nowomiejskiego. Następną grupę stanowią wychowankowie w wieku 11-13 lat. W latach 2021, 2022 i 2023 było ich łącznie 9 przy zdecydowanej większości pochodzących z powiatu nowomiejskiego. W wyżej wymienionej placówce przebywały też dzieci do lat 4 oraz w wieku 5-7 lat.

Tabela nr 17. Usamodzielnieni wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023.

ROK	2021							2022							2023							
Wychowankowie	Liczba wychowanków, którzy opuścili placówkę	Liczba wychowanków, którzy osiedlili się na terenie PN	Poziom wykształcenia		Wiek			Liczba wychowanków, którzy opuścili placówkę	Liczba wychowanków, którzy osiedlili się na terenie PN	Poziom wykształcenia		Wiek			Liczba wychowanków, którzy opuścili placówkę	Liczba wychowanków, którzy osiedlili się na terenie PN	Poziom wykształcenia		Wiek			
			podstawowe	zawodowe	18 lat	19 lat	20 lat			podstawowe	zawodowe	18 lat	19 lat	20 lat			podstawowe	zawodowe	17 lat	18 lat	19 lat	20 lat
Z powiatu nowomiejskiego	3	3	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	1	0
Z innych powiatów	6	0	6	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0

Źródła: Dane pozyskane z Domu Dziecka w Pacóttowie.

Jak przedstawia tabela nr 17, w latach 2021-2023 Dom Dziecka w Pacóttowie opuściło w sumie 13 wychowanków w tym 5 pochodzących z terenu powiatu nowomiejskiego i 8 z innych powiatów. Co więcej, 6 z wyżej wymienionych osiedliło się na obszarze powiatu nowomiejskiego.

Analizując kwestię poziomu wykształcenia osób opuszczających ww. placówkę wskazano, że uzależniony jest on od okresu ich pobytu w niej – im krótszy czas, tym niższe wykształcenie. Ponadto zaznaczono, że kadra w niej zatrudniona nie ma wystarczających możliwości, aby wszechstronnie oddziaływać na wychowanka w celu nadrobienia zaległości, wyrównania braków i kompensacji, dlatego ich wykształcenie jest na niskim poziomie.

2. Sytuacja rodzin funkcjonujących na terenie poszczególnych gmin powiatu nowomiejskiego.

W celu pozyskania informacji na temat funkcjonowania rodzin zamieszkujących na terenie powiatu nowomiejskiego pod kątem wypełniania przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczej względem swoich biologicznych dzieci, zwrócono się ze stosownym zapytaniem do przedstawicieli 5 gmin o udostępnienie danych.

Pozyskane informacje zawarte zostały w poniższych tabelach.

Tabela nr 18. Dane dotyczące rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo – wychowawczej w stosunku do małoletnich dzieci w nich przebywających zagrożonych umieszczeniem ich w pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2023).

Gmina	Liczba rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo - wychowawczej	Liczba małoletnich dzieci przebywających w rodzinach nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo -wychowawczej
Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie	9	22
Nowe Miasto Lubawskie	23	55
Biskupiec	10	26
Kurzętnik	3	4
Grodziczno	12	22
Łącznie	57	129

Źródło: Informacje przekazane z ośrodków pomocy społecznej terenu powiatu nowomiejskiego.

Przedstawione wyniki wskazują, że na terenie powiatu nowomiejskiego funkcjonuje 57 rodzin, które nie wypełniają właściwie swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do dzieci, które przebywają pod ich opieką, a których łącznie jest 129. Z analizy powyższych danych wynika, że liczba rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest znacznie wyższa niż w poprzednich latach. Niewątpliwie jest to niepokojący fakt.

Tabela nr 19. Dane rodzin, których dzieci w wyniku niewypełniania właściwie funkcji opiekuńczo – wychowawczej, umieszczone zostały w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023 (dane dotyczące całego roku kalendarzowego 2021r., 2022r., 2023r.)

Gmina	Liczba rodzin biologicznych nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo – wychowawczej, których dzieci umieszczone zostały w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci
Nowe Miasto Lubawskie z/s w	3	8

Mszanowie		
Nowe Miasto Lubawskie	1	1
Biskupiec	2	2
Kurzętnik	3	3
Grodziczno	0	0
Łącznie	9	14

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Jak wynika z powyższego zestawienia w okresie 3 ostatnich lat, 14 małoletnich dzieci w wyniku zaniedbań ze strony swoich biologicznych rodziców umieszczonych zostało w rodzinnej pieczy zastępczej (w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych).

Podsumowanie

Liczba rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2021 – 2023 utrzymuje się na wyrównanym poziomie. Na dzień 31 grudnia 2023 roku ogółem były 41 rodziny zastępcze, w tym 27 rodzin spokrewnionych, 14 niezawodowych i 1 rodzinny dom dziecka. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. w funkcjonujących na terenie powiatu nowomiejskiego w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka przebywa łącznie 66 małoletnich dzieci i 14 pełnoletnich. Najwięcej dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i w rodzinnym domu dziecka w przedziale wiekowym 7-13 lat, 14-17 lat oraz 18-24 lata. Najmniejszy jest wskaźnik dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w wieku do 3 lat. Najliczniejsze są rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe z jednym dzieckiem. W dwóch rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywa 50 dzieci, natomiast w rodzinach niezawodowych przebywa 22 dzieci. Największa liczba rodziców zastępczych to osoby powyżej 50 roku życia – ze znaczną przewagą rodzin spokrewnionych. Zdecydowanie w młodszy wiek są rodziny zastępcze niezawodowe.

W wyniku prowadzonej corocznie kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze, obserwujemy minimalny wzrost kandydatów zgłaszających się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, pomocowej czy rodzinnego domu dziecka. W analizowanym okresie nie wydano żadnego zaświadczenia kwalifikacyjnego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Jednakże nie oznacza to braku zainteresowania. Kandydaci zgłaszający chęć pełnienia funkcji rodzica zastępczego, nie zawsze spełniają odpowiednie kryteria, które umożliwiają im odbycie szkolenia i uzyskanie kwalifikacji. Ponadto, w roku 2021 pozyskano jedną rodzinę do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W latach 2021 – 2023 wysokość środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych była na zbliżonym poziomie.

Pracą merytoryczną z rodzinami zastępczymi zajmują się pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na podstawie określonych w niniejszej ustawie terminów dokonywał okresowej oceny sytuacji dziecka

umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej – dla dzieci powyżej 3 roku życia co 6 miesięcy odbyło się 20 zespołów, dla dzieci do 3 roku życia – co 3 miesiące odbyło się 7 zespołów. W przypadku pojawiających się sytuacji problemowych w rodzinach zastępczych zwoływane są zespoły doraźne, których celem jest wypracowanie działań mających na celu pomoc rodzinom zastępczym, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. W opisywanym okresie odbyły się trzy doraźne posiedzenia zespołów dotyczących sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. W pozostałych rodzinach zastępczych zgłaszane problemy rozwiązywane były na bieżąco.

Rozpatrując kwestię funkcjonujących obecnie rodzin zastępczych i trudności wynikających z pozyskania kandydatów, spełniających odpowiednie kryteria do ich pełnienia oraz brak miejsc interwencyjnych, istotnym problemem zdaje się być duża liczba rodzin biologicznych nie wypełniających właściwie swojej roli. Jak wynika ze zgromadzonych danych, na terenie 5 gmin powiatu nowomiejskiego owych rodzin jest 57, a w nich 129 małoletnich dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej. Jednym pozytywnym aspektem ww. sytuacji jest fakt, że ośrodki pomocy społecznej wspierają część z nich, przydzielając im asystenta rodziny. Jednakże bardzo niepokojący jest fakt, że w przeciągu ostatnich trzech lat liczba rodzin niewypełniających właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a tym samym ilość dzieci zagrożona umieszczeniem w pieczy zastępczej znacznie wzrosła. Co istotne, na przełomie lat 2021 – 2023 w wyniku zaniedbań ze strony rodziców biologicznych 14 małoletnich dzieci (z 9 rodzin) zostało odebranych i umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych).

Odnosząc się do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej jednoznacznie można stwierdzić, że zarówno w Domu Dziecka w Pacóltowie jak i w rodzinach zastępczych przebywają osoby, które ukończyły 18 lat. Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej kontynuują naukę na każdym z poziomów kształcenia. Podejmują naukę również na poziomie szkolnictwa wyższego. Natomiast wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej, najczęściej kończą edukację na poziomie szkoły podstawowej. W sporadycznych przypadkach kontynuują naukę w szkole średniej i zawodowej/branżowej i na studiach wyższych.

Analiza danych pozyskanych w wyniku ewaluacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023, a także zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej (art. 182 ust 5 i 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) do opracowania niniejszego programu wskazuje następujące potrzeby: kontynuowanie pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych (niezawodowych, pomocowych i rodzinnych domów dziecka), wspieranie istniejących już rodzin zastępczych niezawodowych, spokrewnionych, rodzinnego domu dziecka, a także przebywających w nich dzieci, podnoszenie i wzmacnianie ich kompetencji wychowawczych, doskonalenie kompetencji osób pełniących funkcję opiekunów procesu usamodzielniania – uświadamianie, ich roli w ww. procesie, udzielanie wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej oraz konieczność utworzenia miejsc interwencyjnych w związku z nie wypełnianiem właściwie przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczej w stosunku do małoletnich dzieci w nich przebywających, zagrożonych umieszczeniem ich w pieczy zastępczej.

Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny:

Rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem form rodzinnych.

Cel szczegółowy nr 1:

Kontynuacja rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim.

Proponowane działania:

1. Kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze.
2. Prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjno – kwalifikacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka.
3. Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych.

Wskaźniki:

1. Liczba i formy kampanii promujących rodzicielstwo zastępcze.
2. Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, prowadzących rodzinny dom dziecka w roku 2024, 2025, 2026.
3. Liczba kandydatów, którzy zostali skierowani na szkolenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, prowadzących rodzinny dom dziecka w roku 2024, 2025, 2026.
4. Liczba kandydatów, którzy uzyskali kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka w latach 2024, 2025, 2026.
5. Liczba rodzin zastępczych zawodowych/prowadzących rodzinny dom dziecka w roku 2024, 2025, 2026.
6. Liczba rodzin zastępczych niezawodowych w roku 2024, 2025, 2026.

Cel szczegółowy nr 2:

Wspieranie rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka oraz zapobieganie sytuacjom trudnym i kryzysowym w nich występujących.

Proponowane działania:

1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Organizowanie spotkań integracyjnych rodzin zastępczych (np. Dzień Rodzicielstwa Zastępczego).
3. Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez szkolenia, warsztaty oraz wsparcie ze strony pedagoga i psychologa.
4. Podnoszenie kompetencji i uświadamianie istotnej roli opiekuna procesu usamodzielniania poprzez udział w szkoleniach z ww. zakresu.

5. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
6. Pomoc rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka w sytuacjach trudnych, konfliktowych.
7. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka.
8. Wspieranie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez rodzinę pomocową.
9. Wypłata świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
10. Pomoc rodzinom zastępczym w uzyskaniu specjalistycznej pomocy.

Wskaźniki:

1. Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2024, 2025, 2026.
2. Liczba rodzin zastępczych uczestniczących w spotkaniach integracyjnych w latach 2024, 2025, 2026.
3. Liczba rodzin, które uczestniczyły w szkoleniach/warsztatach oraz liczba rodzin korzystających ze wsparcia psychologa i pedagoga w latach 2024, 2025, 2026.
4. Liczba osób pełniących funkcję opiekunów procesu usamodzielniania, które uczestniczyły w szkoleniach w latach 2024, 2025, 2026.
5. Liczba osób Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe i w jakim zakresie.
6. Liczba rodzin zastępczych/prowadzących rodzinny dom dziecka, którym udzielono pomocy w sytuacjach trudnych/konfliktowych w latach 2024, 2025, 2026.
7. Liczba rodzin spokrewnionych, niezawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka uczestniczących w grupach wsparcia w latach 2024, 2025, 2026.
8. Liczba rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka objętych wsparciem rodziny pomocowej w latach 2024, 2025, 2026.
9. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na wypłatę świadczeń na rodzinną pieczę zastępczą w latach 2024, 2025, 2026.
10. Liczba rodzin zastępczych/prowadzących rodzinny dom dziecka korzystających z pomocy specjalistycznej w latach 2024, 2025, 2026.

Cel szczegółowy nr 3:

Utrzymanie obowiązujących standardów w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Proponowane działania:

1. Zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania, a także zaspokajanie niezbędnych ich potrzeb.
2. Współpraca z asystentami rodziny/pracownikami socjalnymi i innymi instytucjami w celu powrotu dziecka do rodzinnego domu lub zmiany formy pieczy zastępczej.
3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry zatrudnionej w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Wskaźniki:

1. Liczba dzieci, którym zapewniono całodobową opiekę i wychowanie oraz niezbędne potrzeby w latach 2024, 2025, 2026.
2. Liczba dzieci, które powróciły do rodzinnego domu oraz zmieniły formę pieczy zastępczej w latach 2024, 2025, 2026.
3. Liczba osób zatrudnionych w placówce opiekuńczo – wychowawczej, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe i w jakim zakresie w latach 2024, 2025, 2026.

Cel szczegółowy nr 4:

Wspieranie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Proponowane działania:

1. Motywowanie wychowanków pieczy zastępczej w uzyskaniu kwalifikacji zawodowych poprzez wypłacanie świadczeń na kontynuowanie nauki.
2. Motywowanie osób opuszczających pieczę zastępczą w podnoszeniu kompetencji społecznych.
3. Umożliwienie dostępu osobom opuszczającym pieczę do poradnictwa prawnego i psychologicznego funkcjonującego w strukturze PCPR.
4. Wsparcie rzeczowe i finansowe usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

1. Liczba wychowanków, którym przyznano świadczenie na kontynuowanie nauki oraz wysokość środków przeznaczonych na wypłatę tych świadczeń w latach 2024, 2025, 2026.
2. Liczba osób, którym umożliwiono podniesienie kompetencji społecznych w latach 2024, 2025, 2026.
3. Liczba informacji przekazanych wychowankom dotyczy funkcjonowania w strukturze PCPR poradnictwa specjalistycznego w latach 2024, 2025, 2026.
4. Liczba osób opuszczających pieczę zastępczą, którym udzielono pomocy rzeczowej i finansowej oraz wysokość środków przeznaczonych na ww. świadczenie pieniężne w latach 2024, 2025, 2026.

5. Harmonogram działań

Cel główny, cele szczegółowe, terminy, podmioty realizujące, współpracujące w realizacji, źródła finansowania.

Cel główny: Rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem form rodzinnych.					
Cel szczegółowy nr 1: Kontynuacja rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim.					
Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
1.1.Kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze.	2024	2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (dalej PCPR) – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	szkoły, parafie, lokalne media	środki ujęte w planie finansowym PCPR
1.2.Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjno-kwalifikacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka.	2024	2026	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	ośrodki adopcyjne (dalej OA), ośrodki pomocy społecznej (dalej OPS)	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane
1.3.Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych.	2024	2026	PCPR		środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane

Cel szczegółowy nr 2: Wspieranie rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka oraz zapobieganie sytuacjom trudnym i kryzysowym w nich występujących.

Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
2.1.Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z obowiązującymi przepisami.	2024	2026	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (dalej MRPiPS)	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ pozyskane z MRPiPS
2.2.Organizowanie spotkań integracyjnych rodzin zastępczych (np. Dzień Rodzicielstwa Zastępczego).	2024	2026	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR
2.3.Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez szkolenia, warsztaty oraz wsparcie ze strony pedagoga i psychologa.	2024	2026	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane
2.4.Podnoszenie kompetencji i uświadamianie istotnej roli opiekuna procesu usamodzielniania poprzez udział w szkoleniach z ww. zakresu.	2024	2026	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane
2.5.Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.	2024	2026	PCPR	OPS, OA, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (dalej ROPS)	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane
2.6. Pomoc rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka w	2024	2026	PCPR	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR+

sytuacjach trudnych, konfliktowych.					środki pozyskane
2.7.Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka.	2024	2026	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR
2.8.Wspieranie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez rodzinę pomocową.	2024	2026	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	inne PCPR-y	środki ujęte w planie finansowym PCPR
2.9.Wypłata świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	2024	2026	PCPR	OPS	środki ujęte w planie finansowym PCPR i OPS
2.10.Pomoc rodzinom zastępczym w uzyskaniu specjalistycznej pomocy.	2024	2026	PCPR	poradnie specjalistyczne, Samorząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego	

Cel szczegółowy nr 3: Utrzymanie obowiązujących standardów w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.					
Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
3.1.Zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania, a także zaspokajanie niezbędnych ich potrzeb.	2024	2026	placówka opiekuńczo – wychowawcza	fundacje, stowarzyszenia	środki ujęte w planie finansowym placówki opiekuńczo – wychowawczej (tj. Domu Dziecka w Pacóltowie) w ramach własnych zadań
3.2.Współpraca z asystentami rodziny/pracownikami socjalnymi i innymi instytucjami w celu powrotu dziecka do rodzinnego domu lub zmiany formy pieczy zastępczej.	2024	2026	placówka opiekuńczo – wychowawcza	OPS, Sąd	środki ujęte w planie finansowym placówki opiekuńczo – wychowawczej (tj. Domu Dziecka w Pacóltowie) w ramach własnych zadań
3.3.Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry zatrudnionej w placówce opiekuńczo – wychowawczej.	2024	2026	placówka opiekuńczo – wychowawcza	PCPR, OPS, OA, ROPS	środki ujęte w planie finansowych placówki opiekuńczo – wychowawczej (tj. Domu Dziecka w Pacóltowie) w ramach własnych zadań

Cel szczegółowy nr 4: Wsparcie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.					
Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
4.1.Motywowanie wychowanków pieczy zastępczej w uzyskaniu kwalifikacji zawodowych poprzez wypłacenie świadczeń na kontynuowanie nauki.	2024	2026	placówka opiekuńczo – wychowawcza, rodziny zastępcze, PCPR	PUP, pracodawcy, szkoły	środki ujęte w planie finansowym PCPR
4.2.Motywowanie osób opuszczających pieczę zastępczą w podnoszeniu kompetencji społecznych.	2024	2026	placówka opiekuńczo – wychowawcza, PCPR	PCPR, poradnictwo specjalistyczne	środki ujęte w planie finansowym PCPR + środki pozyskane
4.3.Umożliwienie dostępu osobom opuszczającym pieczę zastępczą do poradnictwa prawnego i psychologicznego funkcjonującego w strukturze PCPR.	2024	2026	PCPR	Poradnictwo specjalistyczne funkcjonujące w strukturze PCPR	środki ujęte w planie finansowym PCPR + środki pozyskane
4.4.Wsparcie rzeczowe i finansowe usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	2024	2026	PCPR	Inne PCPR-y w przypadku osiedlenia się na terenie innego powiatu.	środki ujęte w planie finansowym PCPR

Roczne limity zawodowych rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz miejsc interwencyjnych w powiecie nowomiejskim.

Rok kalendarzowy	2024	2025	2026
Liczba proponowanych rodzin zawodowych	1	1	1
Liczba proponowanych rodzinnych domów dziecka	2	2	2
Liczba proponowanych miejsc interwencyjnych	2	2	2

6. Monitoring i ewaluacja.

Monitoring prowadzony będzie na bieżąco, poprzez cały okres realizacji programu. Polegać on będzie na zbieraniu danych związanych z realizacją zaplanowanych działań, analizowaniu wskaźników w celu oceny czy zmierzamy do osiągnięcia założonych celów.

Monitoring prowadzić będzie pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Ewaluacja przeprowadzona będzie na koniec realizacji programu. Wykorzystane będą informacje zawarte w monitoringu programu, dane statystyczne będące w posiadaniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, informacje od adresatów, podmiotów współuczestniczących w realizacji programu oraz interesariuszy zewnętrznych.

Z przeprowadzonej ewaluacji sporządzony zostanie raport.

Program opracowała:

Katarzyna Wolak: starszy specjalista pracy z rodziną

we współpracy z Anną Laskowską i Ewelina Zaleską: koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej.